

Sygn. akt I Ns 632/09

POSTANOWIENIE

Dnia 27 kwietnia 2016 r.

Sąd Rejonowy w Legionowie, I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSR Monika Michaluk

Protokolant: Anna Aleksa

po rozpoznaniu w dniu 20 kwietnia 2016 r. na rozprawie

sprawy z wniosku (...) spółki akcyjnej z siedzibą w L.

z udziałem D. M., Skarbu Państwa – Starosty Powiatu (...)

o stwierdzenie nabycia służebności przez zasiedzenie

postanawia:

1. stwierdzić, że Skarb Państwa nabył przez zasiedzenie z upływem dnia 1 stycznia 1989 r. służebność gruntową odpowiadającą treści służebności przesyłu na nieruchomości położonej w miejscowości M., gmina W., powiat (...), województwo (...), stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...), dla której Sąd Rejonowy w Legionowie prowadzi księgę wieczystą nr (...), polegającą na prawie korzystania przez każdoczesnego właściciela urządzeń przesyłowych, tj. linii elektroenergetycznej średniego napięcia 15 kV i słupa elektroenergetycznego, z nieruchomości obciążonej w zakresie niezbędnym do prawidłowego funkcjonowania tych urządzeń, tj. w zakresie dostępu do tych urządzeń w celu przeglądu, konserwacji, naprawy lub wymiany oraz rozbudowy, przebudowy i dystrybucji energii elektrycznej oraz na prawie dojazdu i dojścia do tych urządzeń wszystko w pasie o szerokości 2 (dwóch) metrów wzdłuż przebiegu linii elektroenergetycznej średniego napięcia 15 kV, tj. po 1 (jeden) metr na stronę od osi linii w granicach oznaczonych punktami A-B-C-D-E-F-G-H-K-L-A na części działki o nr (...) o powierzchni (...) ha zgodnie z mapą sporządzoną przez geodetę uprawnionego S. M. z dnia 4 marca 2016 r., stanowiącą integralną część niniejszego postanowienia;
2. oddalić wniosek w pozostałej części;
3. umorzyć postępowanie wywołane wnioskiem uczestnika D. M. o ustanowienie służebności przesyłu z dnia 16 lipca 2013 r.;
4. obciążyć wnioskodawcę kosztami opinii biegłego sądowego wykonanych w sprawie, których szczegółowe wyliczenie pozostawić referendarzowi sądowemu;
5. ustalić, że pozostałe koszty postępowania każdy zainteresowany ponosi zgodnie ze swym udziałem w sprawie.

Sygnatura akt I Ns 632/09

UZASADNIENIE

Wnioskiem z dnia 6 października 2008 r. wnioskodawca (...) S.A. w L. (dawniej (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W.) wniósł o stwierdzenie, że Skarb Państwa nabył z dniem 1 stycznia 1989 r. przez zasiedzenie służebność przesyłu polegającą na korzystaniu z pasa gruntu o szerokości 12 m wzdłuż przebiegu linii elektrotechnicznej na nieruchomości położonej w M. przy ulicy (...) składającej się z niezabudowanej działki gruntu o nr ewidencyjnym (...) w obrębie (...), o powierzchni (...) m⁽²⁾, dla której Sąd Rejonowy w Legionowie prowadzi księgę wieczystą nr KW (...), ewentualnie o stwierdzenie, że Skarb Państwa nabył przez zasiedzenie z dniem 1 stycznia

1989 r. służebność gruntową polegającą na korzystaniu z pasa gruntu o szerokości 12 m wzdłuż przebiegu linii elektrotechnicznej na nieruchomości położonej w M. przy ulicy (...) składającej się z niezabudowanej działki gruntu o nr ewidencyjnym (...) w obrębie (...), o powierzchni (...) m⁽²⁾, dla której Sąd Rejonowy w Legionowie prowadzi księgę wieczystą nr KW (...) zajętej pod budowę linii i słupa elektroenergetycznego z ograniczeniem korzystania z tej nieruchomości na cele związane z przesyłaniem energii elektrycznej z prawem dostępu w każdym czasie i prawem odbudowy, odnowy i rozbudowy tych urządzeń w granicy określonej powyżej do korzystania. Wnioskodawca wniósł nadto o zasądzenie od uczestnika D. M. kosztów postępowania według norm przepisanych.

W piśmie z dnia 9 września 2011 r. uczestnik wniósł o oddalenie wniosku oraz o zasądzenie od wnioskodawcy na jego rzecz kosztów postępowania (k. 109). Następnie w piśmie z dnia 16 lipca 2013 r. podtrzymał stanowisko co do wniosku o nabycie służebności przez zasiedzenie i wniósł jednocześnie o ustanowienie na rzecz wnioskodawcy na nieruchomości uczestnika D. M. położonej w M., ul. (...) służebności przesyłu polegającej na korzystaniu z pasa gruntu o szerokości 12 m wzdłuż przebiegu linii energetycznej za jednorazowym wynagrodzeniem w kwocie 120.000 zł (k. 206).

Wnioskodawca w piśmie z dnia 16 lipca 2013 r. (k. 212) podtrzymał dotychczasowe stanowisko i wniósł o wyłączenie wniosku uczestnika do odrębnego postępowania.

Pismem z dnia 7 lipca 2014 r. (k. 306) wnioskodawca zmodyfikował wniosek w ten sposób, że wniósł o stwierdzenie, że Skarb Państwa nabył z dniem 1 stycznia 1989 r. przez zasiedzenie służebność gruntową odpowiadającą treścią służebności przesyłu polegającą na korzystaniu zgodnie z przeznaczeniem z pasa gruntu o szerokości 2 metrów wzdłuż przebiegu linii elektroenergetycznej, oznaczonego na mapie sporządzonej przez biegłego geodetę wraz z prawem dojazdu i dojścia do urządzeń elektroenergetycznych w obrębie nieruchomości położonej w M. przy ulicy (...), stanowiącej działkę nr (...) w obrębie (...) o powierzchni (...) m⁽²⁾, dla której Sąd Rejonowy w Legionowie prowadzi księgę wieczystą nr KW (...) oraz korzystaniu z tych urządzeń zgodnie z ich przeznaczeniem, tj. w zakresie całodobowego wstępu, przechodu, przejazdu, swobodnego całodobowego dostępu do urządzeń w celu przeglądu, konserwacji, naprawy lub wymiany oraz rozbudowy, przebudowy i dystrybucji energii elektrycznej ewentualnie o stwierdzenie, że Skarb Państwa nabył z dniem 1 stycznia 1989 r. przez zasiedzenie służebność gruntową polegającą na korzystaniu z pasa gruntu o szerokości 2 metrów wzdłuż przebiegu linii elektroenergetycznej, oznaczonego na mapie sporządzonej przez biegłego geodetę wraz z prawem dojazdu i dojścia do urządzeń elektroenergetycznych w obrębie nieruchomości położonej w M. przy ulicy (...), stanowiącej działkę nr (...) w obrębie (...) o powierzchni (...) m⁽²⁾, dla której Sąd Rejonowy w Legionowie prowadzi księgę wieczystą nr KW (...) oraz korzystaniu z tych urządzeń zgodnie z ich przeznaczeniem, tj. w zakresie całodobowego wstępu, przechodu, przejazdu, swobodnego całodobowego dostępu do urządzeń w celu przeglądu, konserwacji, naprawy lub wymiany oraz rozbudowy, przebudowy i dystrybucji energii elektrycznej.

Uczestnik w piśmie z 1 października 2014 r. (k. 310) wniósł o oddalenie zmodyfikowanych wniosków.

Pismem z dnia 6 marca 2015 r. (k. 385) wnioskodawca wniósł o stwierdzenie, że Skarb Państwa nabył z dniem 1 stycznia 1989 r. przez zasiedzenie służebność gruntową odpowiadającą treścią służebności przesyłu polegającą na korzystaniu zgodnie z przeznaczeniem z pasa gruntu o szerokości 2 metrów wzdłuż przebiegu linii elektroenergetycznej (po 1 metrze w każdą stronę od osi linii, tj. osi słupów), oznaczonego na mapie sporządzonej przez biegłego geodetę wraz z prawem dojazdu i dojścia do urządzeń elektroenergetycznych w obrębie nieruchomości położonej w M. przy ulicy (...), stanowiącej działkę nr (...) w obrębie (...) o powierzchni (...) m⁽²⁾, dla której Sąd Rejonowy w Legionowie prowadzi księgę wieczystą nr KW (...) oraz korzystaniu z tych urządzeń zgodnie z ich przeznaczeniem, tj. w zakresie całodobowego wstępu, przechodu, przejazdu, swobodnego całodobowego dostępu do urządzeń w celu przeglądu, konserwacji, naprawy lub wymiany oraz rozbudowy, przebudowy i dystrybucji energii elektrycznej ewentualnie o stwierdzenie, że Skarb Państwa nabył z dniem 1 stycznia 1989 r. przez zasiedzenie służebność gruntową polegającą na korzystaniu zgodnie z przeznaczeniem z pasa gruntu o szerokości 2 metrów wzdłuż przebiegu linii elektroenergetycznej (po 1 metrze w każdą stronę od osi linii, tj. osi słupów), oznaczonego na mapie

sporządzonej przez biegłego geodetę wraz z prawem dojazdu i dojścia do urządzeń elektroenergetycznych w obrębie nieruchomości położonej w M. przy ulicy (...), stanowiącej działkę nr (...) w obrębie 10 o powierzchni (...) m⁽²⁾, dla której Sąd Rejonowy w Legionowie prowadzi księgę wieczystą nr KW (...) oraz korzystaniu z tych urządzeń zgodnie z ich przeznaczeniem, tj. w zakresie całodobowego wstępu, przechodu, przejazdu, swobodnego całodobowego dostępu do urządzeń w celu przeglądu, konserwacji, naprawy lub wymiany oraz rozbudowy, przebudowy i dystrybucji energii elektrycznej.

W piśmie z dnia 6 listopada 2015 r. (k. 441) wnioskodawca doprecyzował, że wniosek dotyczy napowietrznej linii elektroenergetycznej średniego napięcia 15 kV wraz ze słupem elektroenergetycznym.

W trakcie rozprawy w dniu 27 stycznia 2016 r. (k. 446) pełnomocnik uczestnika oświadczył, że cofa wniosek o ustanowienie służebności przesyłu z dnia 16 lipca 2013 r., zaś wnioskodawca oświadczył, że wyraża na powyższe zgodę. Pełnomocnik wnioskodawcy doprecyzował nadto, że wnosi o ustanowienie służebności w granicach A-B-C-D-E-F-G-H-K-L-A.

Postanowieniem z dnia 10 lutego 2016 r. Sąd wezwał do udziału w sprawie Skarb Państwa – Starostę Powiatu (...) (k. 448). Uczestnik ten nie zajął stanowiska w sprawie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny sprawy:

Uczestnik postępowania D. M. od 1998 r. jest właścicielem nieruchomości położonej w M., powiat (...), położonej przy ul. (...), składającej się z działki o numerze ewidencyjnym (...), w obrębie (...), o powierzchni (...) m⁽²⁾, dla której Sąd Rejonowy w Legionowie prowadzi księgę wieczystą nr KW (...). Wcześniej nieruchomość ta stanowiła współwłasność uczestnika D. M. i jego rodzeństwa, przed nimi zaś nieruchomością władali ich rodzice od 1963 r. Na nieruchomości tej znajduje się urządzenie przesyłowe w postaci linii elektroenergetycznej średniego napięcia wraz ze słupem elektroenergetycznym 15 kV relacji L. (...) N.. Jest to jedna z najstarszych linii elektroenergetycznych która istnieje już od wczesnych lat pięćdziesiątych XX wieku i wybudowana została w czasach powszechnej elektryfikacji. Eksploatacja tej linii przez przesył energii elektrycznej rozpoczęła się najpóźniej 1 stycznia 1969 r., na ten dzień datowany jest bowiem wpis do ewidencji środków trwałych elektroenergetycznych linii przesyłowych średnich napięć (zapis ten przeniesiony został z wcześniejszej księgi inwentarzowej). W momencie wpisu do ewidencji środków trwałych prąd płynął już tą linią. Wówczas linia ta nazywała się L. – W., był to okres, gdy rejon energetyczny L. połączony został z rejonem W.. Odkąd słupek posadowiony został na nieruchomości uczestnika D. M. trzon linii pozostał taki sam, natomiast w trakcie użytkowania dobudowywane były nowe odczepy, które powstawały od nowych stacji, co wynikało ze stopnia urbanizacji i zapotrzebowania. W latach 70 – tych został przeprowadzony remont linii, wybudowano nową linię 15 KV L. – R.. W 1971 r. wykonywany był odczep od tej linii. Obecnie linia ta została skrócona i nazywa się L. – N.. O. dobudowywane były do linii już istniejącej i nie wpływały na przebieg trasy linii pierwotnej, podobnie jak przeprowadzane modernizacje.

(Fakty bezsporne lub przyznane, nadto dowody: wyciąg z ewidencji środków trwałych elektroenergetycznych linii przesyłowych średnich napięć k. 52 i k. 463, wypis z rejestru gruntów k. 10, 59, 74, k.54-55 dokumentacja projektowa linii, odpis zwykły księgi wieczystej KW (...) k. 60-63 i 71, 84-88, zeznania uczestnika D. M. k. 438, zeznania świadka M. Ś. (1) k. 216 i k. 446).

Zgodnie z zarządzeniem Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 25 listopada 1958 r. nr 228 Centralnego O. Energetycznego w W. utworzone zostało przedsiębiorstwo państwowe pod nazwą Zakłady (...) w W., którego celem była m.in. realizacja inwestycji związanych z rozwojem systemu okręgowego. Zgodnie z tym zarządzeniem przedsiębiorstwo to uległo połączeniu z przedsiębiorstwem Zakład (...) z siedzibą w P. z dniem 1 stycznia 1959 r., natomiast przedsiębiorstwo po połączeniu pod nazwą Zakłady (...) w W. prowadziło dalej zakład pod nazwą „ Zakład (...) z siedzibą w P.. Na podstawie zarządzenia Ministra Przemysłu z dnia 16 stycznia 1989 r. nr 12/ (...) /89 utworzone zostało z dniem 1 stycznia 1989 r. przedsiębiorstwo państwowe Zakład (...) w W.. Przedsiębiorstwo to powstało w wyniku podziału przedsiębiorstwa państwowego (...) w W.. Zgodnie z zarządzeniem nowopowstałemu

podmiotowi przydzielone zostały składniki mienia powstałe z podziału, będące dotychczas w zarządzie poprzednika. Przedsiębiorstwo Państwowe Zakład (...) z siedzibą w W., na podstawie m.in. zarządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 9 lipca 1993 r., nr 180/O./93 przekształcone zostało w jednoosobową spółkę akcyjną Skarbu Państwa Zakład (...) Spółka akcyjna” ((...) S.A) z siedzibą w W.. Spółka zarejestrowana została w rejestrze handlowym Sądu Rejonowego Warszawie Wydział XVI Gospodarczy w dniu 31 sierpnia 1993 r. W dniu 30 czerwca 2007 r. w drodze umowy zawartej pomiędzy (...) S.A. a (...) Sp. z o.o. nastąpiło przeniesienie na rzecz (...) Sp. z o.o. zorganizowanej części przedsiębiorstwa przeznaczonej do prowadzenia działalności gospodarczej związanej ze świadczeniem usług dystrybucji energii elektrycznej i wykonywaniem zadań operatora systemu – w tym przedmiotowej linii elektroenergetycznej 15 kV przebiegającej przez nieruchomość uczestnika D. M. objętą wnioskiem. Spółka (...) Sp. z o.o. w październiku 2008 roku zmieniła firmę na (...) Sp. z o.o. Z kolei na skutek przejęcia w drodze połączenia nastąpiło przeniesienie całego majątku spółki przejmowanej (...) Sp. z o.o. na rzecz spółki przejmującej (...) S.A. z siedzibą w L..

(Dowód: zarządzenie Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 25 listopada 1958 r. nr 228 k. 31, zarządzenie Ministra Przemysłu z dnia 16 stycznia 1989 r. nr 12/O./89 k. 32-33, wypis z aktu notarialnego z dnia 12 lipca 1993 r. – aktu przekształcenia przedsiębiorstwa państwowego w spółkę akcyjną k. 36-42, odpis z (...) k.42-43, wypis z aktu notarialnego – umowy sprzedaży zorganizowanej części przedsiębiorstwa z dnia 30 czerwca 2007 r k. 44-51., odpis z rejestru przedsiębiorców KRS (...) k. 75 -80, odpis z rejestru przedsiębiorców (...) k. 102 -104)

Na nieruchomości uczestnika postępowania D. M. znajduje się słup elektroenergetyczny o podstawie trójramiennej oraz przebiegają trzy przewody, które położone są równolegle. Z tej przyczyny korzystanie z nieruchomości uczestnika było i jest niezbędne w celu eksploatacji linii. Linia elektroenergetyczna usytuowana jest w ten sposób, że przebiega ona przez połowę działki należącej do uczestnika, na skos. Na nieruchomości tej znajduje się budynek gospodarczy oraz sad. Budynek gospodarczy nie koliduje z linią, utrudnia ona jednak podział przedmiotowej nieruchomości. Budynek gospodarczy znajduje się w odległości ok. 20 metrów od linii energetycznej, zaś sad znajduje się wokół tej linii. Za pomocą urządzeń przesyłowych znajdujących się na nieruchomości uczestnika D. M., od momentu oddania jej do eksploatacji, wnioskodawca oraz jego poprzednicy przesyłali w sposób nieprzerwany energię elektryczną oraz dokonywali eksploatacji i konserwacji przedmiotowej linii, w celu utrzymania jej w należytym stanie. Dla sieci średniego napięcia, tj. 15 kV przyjęty został okres częstotliwości wykonywania oględzin, pomiarów i przeglądów wynoszący 5 lat. Ponadto sporządzane były i są także oceny stanu technicznego sieci, wykonywane na podstawie wyników oględzin i pomiarów oraz analizy stopnia urbanizacji terenu, którego dotyczą. Oceny stanu technicznego są podstawą do przygotowania zakresu prac modernizacyjnych i remontowych. Poza wskazanymi zabiegami wykonywane były i są także zabiegi awaryjne, tj. występujące z powodu awarii czy też warunków atmosferycznych, wypadków komunikacyjnych. W przypadku nieruchomości uczestnika D. M. czynności eksploatacyjne w odniesieniu do linii wyglądały tak samo jak w przypadku innych linii tego samego rodzaju. Były i są to czynności rutynowe, planowane, niekiedy konieczne było i jest wejście na słup, naprawy dotyczą bowiem najczęściej elementów, które znajdują się na słupie tj. izolatorów, uziemienia słupa, mogą być wykonywane również bez użycia podnośnika. Oględziny, obchody odbywały i odbywają się bez użycia sprzętu ciężkiego, obecnie dokonywane są wręcz bez wejścia na nieruchomość z użyciem lornetki bądź wykonywane są obloty. Sposób eksploatacji był niezmienny na przestrzeni lat, a zmiany wynikają ze zmian technologicznych. Do wykonywania rutynowych czynności eksploatacyjnych wystarczający był i jest wnioskodawcy dwumetrowy pas, tj. po 1 metrze od osi linii. Przy poważniejszych awariach wypłacane są przez wnioskodawcę odszkodowania. Na nieruchomości uczestnika D. M. zdarzyła się awaria wymagająca użycia sprzętu ciężkiego. Wjazdy podnośnikami odbywają się nie częściej niż raz na 10 lat. Od momentu rozpoczęcia eksploatacji linii, co miało miejsce najpóźniej 1 stycznia 1969 r. prąd płynie tą linią w sposób nieprzerwany, trasa linii przebiegająca przez nieruchomość uczestnika D. M. nie zmieniała się.

(Częściowo fakty bezsporne, nadto dowody: mapa z 20 sierpnia 2008 r. – k.9 i 59, mapa z 25 czerwca 2009 r. – k. 89, instrukcja ruchu i eksploatacji sieci dystrybucyjnej k. 275 – 282, zeznania uczestnika D. M. k. 438, zeznania świadka M. Ś. (1) – k. 215 i k. 445).

Powierzchnia nieruchomości uczestnika D. M. zajęta pod pas służebności przesyłu przedstawiony na mapie do celów sądowych zasiedzenia służebności przesyłu na nieruchomości – działki o numerze ewidencyjnym (...), położonej przy ul. (...) w miejscowości M., dla której Sąd Rejonowy w Legionowie prowadzi księgę wieczystą nr (...), w granicach A-B-C-D-E-F-G-H-K-L-A wynosi (...) ha.

(Dowód: opinia pisemna uzupełniająca biegłego S. M. wraz z mapą do celów sądowych k. 469 – 470).

Nieruchomością władnąca dla nieruchomości obciążonej jest działka o numerze (...) ((...)) Ł., Ł., dla której prowadzona jest księga wieczysta KW (...) przez Sąd Rejonowy dla Warszawy M. w W. będąca własnością Skarbu Państwa i pozostająca w użytkowaniu wieczystym poprzedników wnioskodawcy i wnioskodawcy, na której znajduje się stacja transformatorowa 110/15. Nieruchomość ta jest zatem powiązana technologicznie z linią przebiegającą przez nieruchomość uczestnika.

(Fakt przyznany, nadto dowody: odpis z KW k. 68-70 i k.72, wykaz k. 73).

Sąd zważył, co następuje:

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie dokumentów załączonych do akt sprawy dotyczących przedmiotowej linii oraz nieruchomości uczestnika D. M., szczegółowo wymienionych powyżej, którym dał wiarę, opinii biegłego sądowego S. M. – k. 469, którą sąd w pełni uwzględnił uznając ją za rzetelną, sporządzoną zgodnie z posiadaną przez biegłego wiedzą specjalistyczną. Nie była ona również kwestionowana przez strony, korygowana była w trakcie postępowania zgodnie ze stanowiskiem wnioskodawcy, co do tego w jakim zakresie odbywało się korzystanie z nieruchomości obciążonej prowadzące do zasiedzenia służebności. Żaden z dokumentów złożonych do akt sprawy nie był kwestionowany w toku postępowania przez któregokolwiek z uczestników, również Sąd nie znalazł podstaw do podważania ich wiarygodności. Autentyczność wszystkich znajdujących się w aktach sprawy dokumentów nie budzi wątpliwości Sądu. Podstawą ustaleń stanu faktycznego nie stały się jedynie dokumenty, które nie dotyczyły nieruchomości uczestnika D. M., co dotyczy decyzji z 5 września 1980 r.

Podstawą ustaleń faktycznych stały się nadto zeznania świadka M. Ś. (2), które Sąd uznał za wiarygodne w całości. Zeznania te były bowiem spójne, logiczne i pozostawały w zgodności z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym, w szczególności z dokumentami zgromadzonymi w aktach sprawy, którym Sąd również dał wiarę. Świadek zeznawał w sposób szczegółowy, rzeczowo, nie przedstawiał swoich opinii w sprawie lecz wyłącznie znane mu fakty, w którym to zakresie podpierał się zdobytą wiedzą oraz doświadczeniem zawodowym. Z uwagi zaś na fakt, że przedmiot postępowania nie dotyczy bezpośrednio interesów świadka, to nie można uznać, by zainteresowany był wynikiem postępowania i w kierunku dla siebie korzystnym układał swe zeznania. Wszystko to sprawiło, że Sąd nie znalazł podstaw, aby odmówić wiarygodności zeznaniom świadka M. Ś. (1). Sąd dał również wiarę zeznaniom uczestnika D. M., które także stały się podstawą ustaleń faktycznych w sprawie. Zeznania te były również spójne, logiczne, rzeczowe i przedstawiały tylko fakty, nie były nacechowane emocjonalnym stosunkiem do sprawy, nie przedstawiały opinii, czy stanowiska tego uczestnika w sprawie.

Podkreślenia w tym miejscu wymaga fakt, że wiele istotnych dla sprawy okoliczności było bezspornych (takie jak położenie nieruchomości, sposób korzystania z niej przez uczestnika D. M.), wiele zaś nie było kwestionowanych przez uczestników postępowania co pozwoliło uznać je za fakty przyznane, nadto znalazły one potwierdzenie w zgromadzonym materiale dowodowym. Uczestnik D. M. kwestionował w toku postępowania wyłącznie możliwość doliczenia czasu posiadania służebności przez wnioskodawcę sprzed 1 lutego 1989 r. (pisma k.109, 207) wskazując, że ten wykonywał wówczas w okresie od 1 stycznia 1969 r. do 1 stycznia 1989 r. zarząd mieniem państwowym w imieniu i na rzecz Skarbu Państwa. W 1989 r. po przekształceniu otrzymał składniki mienia, które wcześniej były w jego zarządzie i dopiero od tej daty możnaby liczyć bieg zasiedzenia, który przy przyjęciu złej wiary upłynąłby w 2019 r. Zakwestionował nadto szerokość pasa określoną przez wnioskodawcę ostatecznie na 2 metry oraz przydatność służebności dla nieruchomości władnącej, której istnienia również nie podważał (pismo k. 310). Uczestnik ten nie kwestionował w toku postępowania daty wybudowania linii oraz posadowienia urządzeń przesyłowych na

nieruchomości, rozpoczęcia eksploatacji tej linii, a więc że miało to miejsce najpóźniej 1 stycznia 1969 r., nie kwestionował przebiegu tej linii przez nieruchomość uczestnika, oraz tego, że przebieg ten nie zmieniał się, jak i nieprzerwanej eksploatacji linii.

Stan faktyczny ustalony w toku postępowania pozwolił więc na uznanie, że zaszły przesłanki do uznania wniosku za uzasadniony w przeważającej części.

W pierwszej kolejności stwierdzić należało, że nieuzasadniony okazał się zarzut uczestnika D. M. braku legitymacji czynnej wnioskodawcy, który poprzez załączenie do wniosku ciągu dokumentów wykazał, że jest następcą prawnym przedsiębiorstw państwowych, w zarządzie których pozostawały urządzenia stanowiące infrastrukturę przesyłową na nieruchomości uczestnika, co szczegółowo uwidocznione zostało w ustaleniach stanu faktycznego sprawy. Posiada zatem interes prawny w tym, aby złożyć wniosek o stwierdzenie nabycia przez zasiedzenie służebności tych urządzeń dotyczącej na rzecz Skarbu Państwa. Zdaniem Sądu niezbędne stało się jednak wezwanie do udziału w sprawie Skarbu Państwa – Starosty (...) z uwagi na fakt, że zasiedzenie miało się odbyć na rzecz Skarbu Państwa właśnie, a dotychczas podmiot ten w ogóle nie brał udziału w sprawie. Skoro wnioskodawca od samego początku postępowania w sprawie żądał stwierdzenia zasiedzenia służebności przesyłu nie na swoją rzecz, lecz na rzecz Skarbu Państwa, nakładało to na Sąd obowiązek wezwania z urzędu do udziału w sprawie beneficjenta wniosku. Wprawdzie zgodnie z uchwałą składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 20 kwietnia 2010 r., III CZP 112/09 (OSNC 2010 nr 7-8, poz. 98), niewzięcie przez zainteresowanego udziału w sprawie rozpoznawanej w postępowaniu nieprocesowym nie powoduje nieważności postępowania, należy jednak uznać, że może to być poważne uchybienie procesowe, mogące mieć wpływ na wynik sprawy. Skarb Państwa może być zaś reprezentowany w tej sprawie przez właściwego starostę (art. 11 ust. 1 w zw. z art. 23 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jedn.: Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651).

Wnioskodawca w ostatecznie zmodyfikowanym wniosku domagał się w pierwszej kolejności stwierdzenia, że Skarb Państwa nabył z dniem 1 stycznia 1989 r. przez zasiedzenie służebność gruntową odpowiadającą treścią służebności przesyłu, ewentualnie wnosił o stwierdzenie, że Skarb Państwa nabył z dniem 1 stycznia 1989 r. przez zasiedzenie służebność gruntową polegającą na korzystaniu zgodnie z przeznaczeniem z pasa gruntu. W tym miejscu zauważyć więc należy, że wskazanie żądania głównego i ewentualnego jest wiążące dla sądu. Jednocześnie sformułowanie w pozwie żądań ewentualnych powoduje, że przedmiotem rozpoznania jest wyłącznie żądanie główne tak długo, jak długo żądanie główne nie zostanie oddalone, wcześniej zgłoszenie żądania ewentualnego nie wywołuje żadnego skutku procesowego. Przed oddaleniem żądania głównego nie zachodzi również kumulacja tego roszczenia z żądaniem ewentualnym. In concreto zachodziły zaś podstawy do uwzględnienia żądania sformułowanego jako główne. Pomimo bowiem, że istotnie służebność przesyłu nie była odrębnie uregulowana w przepisach prawa cywilnego aż do roku 2008 w judykaturze SN wyrażony został stanowczy pogląd o tym, że dopuszczalne jest nabycie przez zasiedzenie w okresie poprzedzającym wprowadzenie w/w przepisu służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10.07.2008 r., III CSK 73/08, Lex nr 461735, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25.04.2014 r. II CSK 433/13 Lex nr 1486971, uchwała z dnia 7 października 2008 r. III CZP 89/08 Lex nr 458125, wyrok z dnia 12 grudnia 2008 r. II CSK 389/08 Lex nr 484715, postanowienie z dnia 17 grudnia 2008 r. I CSK 171/08, Biuletyn SN 2009/4/15). Na tle wcześniejszego stanu prawnego możliwe było zatem zasiedzenie służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu a orzecznictwo w tym przedmiocie jest już ugruntowane. Sąd rozpoznający niniejszą sprawę w pełni podziela zaprezentowany w przywołanych orzeczeniach pogląd prawny i w związku z tym doszedł do przekonania, że uwzględnieniu podlega żądanie główne zgłoszone w ostatecznie zmodyfikowanym wniosku.

Zgodnie z art. 285 kc nieruchomość można obciążyć na rzecz właściciela innej nieruchomości (nieruchomości władnanej) prawem, którego treść polega bądź na tym, że właściciel nieruchomości władnanej może korzystać w oznaczonym zakresie z nieruchomości obciążonej, bądź na tym, że właściciel nieruchomości obciążonej zostaje ograniczony w możliwości dokonywania w stosunku do niej określonych działań, bądź też na tym, że właścicielowi nieruchomości obciążonej nie wolno wykonywać określonych uprawnień, które mu względem nieruchomości władnanej przysługują na podstawie przepisów o treści i wykonywaniu własności (służebność gruntowa). Służebność

gruntowa może mieć jedynie na celu zwiększenie użyteczności nieruchomości władnącej lub jej oznaczonej części. Z kolei zgodnie z art. 305¹ kc nieruchomość można obciążyć na rzecz przedsiębiorcy, który zamierza wybudować lub którego własność stanowią urządzenia, o których mowa w art. 49 § 1 kc, prawem polegającym na tym, że przedsiębiorca może korzystać w oznaczonym zakresie z nieruchomości obciążonej, zgodnie z przeznaczeniem tych urządzeń (służebność przesyłu). W myśl art. 305⁴ kc do służebności przesyłu stosuje się odpowiednio przepisy o służebnościach gruntowych. Z tego też względu dla stwierdzenia nabycia przez zasiedzenie służebności gruntowej odpowiadającej treścią służebności przesyłu, niezbędne jest spełnienie łącznie dwóch przesłanek: posiadania służebności oraz upływu czasu, którego długość zależy od dobrej lub złej wiary posiadacza w momencie objęcia służebności w posiadanie. Zgodnie z art. 352 k.c., kto faktycznie korzysta z cudzej nieruchomości w zakresie odpowiadającym treści służebności, jest posiadaczem służebności, a do posiadania służebności przepisy o posiadaniu rzeczy stosuje się tylko odpowiednio. Przy ocenie posiadania prowadzącego do zasiedzenia służebności gruntowej chodzi o faktyczne korzystanie z gruntu w takim zakresie i w taki sposób, w jaki czyniłaby to osoba, której przysługuje służebność, zaś władanie w zakresie służebności gruntowej kwalifikuje się, zgodnie z art. 336 k.c., jako posiadanie zależne.

Pierwszą przesłanką zasiedzenia służebności gruntowej odpowiadającej treścią służebności przesyłu niezbędną do wykazania jest istnienie urządzenia służącego do doprowadzania lub odprowadzania płynów, pary, gazu, energii elektrycznej, nie należącego do części składowych nieruchomości oraz wchodzącego w skład przedsiębiorstwa. Urządzenie ma odpowiadać treści służebności pod względem gospodarczym. Charakter tego urządzenia ma być trwały, a nie chwilowy i musi być ono widoczne. W kontekście art. 292 kc, warunkiem zasiedzenia służebności jest korzystanie z tego urządzenia przez przedsiębiorcę przesyłowego, dlatego też przedmiotem zasiedzenia mogą być tylko służebności czynne. Na gruncie niniejszej sprawy kwestia istnienia na nieruchomości uczestnika trwałego urządzenia służącego do przesyłu energii, jak też fakt, iż urządzenia te nie stanowią części składowych nieruchomości objętych wnioskiem oraz, że urządzenia te wchodzą w zakres przedsiębiorstwa, nie były kwestionowane. Zdaniem Sądu przyjąć należało zatem, że w przypadku uczestnika mówić należy o trwałym i widocznym urządzeniu, którego istnienia był świadomy, bądź też świadomi byli jego poprzednicy. Wobec tego ustalić należało, czy wypełnione zostały dwie kolejne przesłanki, niezbędne do stwierdzenia zasiedzenia, tj. posiadanie i upływ czasu prowadzący do zasiedzenia służebności gruntowej odpowiadającej treścią służebności przesyłu. Posiadanie jest określeniem, które w ujęciu Kodeksu cywilnego (art. 336 kc) oznacza faktyczną i rzeczywistą moc władania rzeczą w zakresie odpowiadającym podmiotowemu prawu własności lub innemu prawu, z którym wiąże się władztwo nad cudzą rzeczą (corpus). Ze sformułowania zawartego w art. 352 § 1 k.c., z którego wynika, że posiadaczem służebności jest ten, kto faktycznie korzysta z cudzej nieruchomości w zakresie odpowiadającym treści służebności, wyprowadza się wniosek, że posiadanie służebności może być wykonywane tylko w stosunku do służebności czynnych, bowiem przy służebnościach biernych, które polegają na powstrzymaniu się od wykonywania własnych uprawnień, nie występuje korzystanie z cudzej nieruchomości. Swoisty charakter posiadania służebności wyraża się w tym, że osoba, która wykonuje służebność, z reguły nie włada rzeczą w ścisłym tego słowa znaczeniu, lecz z niej korzysta w określonym zakresie, np. co jakiś czas przejeżdża, przechodzi przez cudzą nieruchomość. W orzecznictwie wskazuje się, że posiadaczem służebności jest ten, kto faktycznie korzysta z cudzej nieruchomości w zakresie odpowiadającym treści służebności, a korzystanie to ma cechy trwałości (por. wyrok SN z dnia 31 stycznia 1967 r., III CR 270/66, OSN 1967, z. 9, poz. 160). Artykuł 352 § 2 k.c. *expressis verbis* nakazuje do posiadania służebności odpowiednio stosować przepisy o posiadaniu rzeczy.

Ustalony stan faktyczny sprawy doprowadził do wniosku o tym, że przez nieruchomość uczestnika przebiega jedna z najstarszych linii energetycznych, powstała już w latach pięćdziesiątych XX wieku. Najpóźniej od 1 stycznia 1969 r. linia ta była przedmiotem czynności wykonywanych przez przedsiębiorstwa państwowe. Z kolei obowiązujący do dnia 31.01.1989 roku art. 128 k.c. w pierwotnym brzmieniu wyrażał zasadę jednolitego funduszu własności państwowej, w myśl którego zgodnie z poglądem dominującym w praktyce, państwowe osoby prawne, nie miały żadnych praw podmiotowych do zarządzanego przez nie mienia, które mogłyby przeciwstawiać państwu (por. uchwała składu 7 sędziów SN z dnia 16.10.1961, I CO 20/61, uchwała SN z dnia 27.06.1984r., III CZP 28/84, uchwała 7 sędziów SN - zasada prawna, z dnia 18.06.1991r., III CZP 38/91). Zasadę jednolitego funduszu własności państwowej rozumianą w ten sposób odnoszono także do posiadania przyjmując, że w wyniku jej obowiązywania Skarb Państwa był posiadaczem rzeczy (praw) znajdujących się w zarządzie państwowych osób prawnych. W konsekwencji prawo

będące przedmiotem zarządu państwowej osoby prawnej, było wykonywane w imieniu i na rzecz Skarbu Państwa, jego zasiedzenie mogło więc nastąpić nie przez państwową osobę prawną sprawującą zarząd, ale przez Skarb Państwa, co też miało miejsce w sprawie. To samo odpowiednio dotyczyło zasiedzenia służebności gruntowej, gdy posiadaczem takiej służebności bez tytułu prawnego, obciążającej nieruchomości niepaństwową, była państwowa osoba prawna. Dopiero uchylene art. 128 k.c. w pierwotnym brzmieniu z dniem 01.02.1989 roku oraz wejście w życie przepisów ustawy z dnia 29.09.1990 roku o zmianie ustawy o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości (Dz. U. z 1990 r., Nr 79, poz. 464) oraz przepisów określających ustrój majątkowy państwowych osób prawnych doprowadziło do ich „uwłaszczenia”. Dopóty zatem, dopóki wspomniane „uwłaszczenie” nie nastąpiło, państwowe osoby prawne nie miały samodzielnych praw do składników mienia państwowego, którym dotychczas zarządzały, (tak np. postanowienie SN z dnia 03.02.2010r., II CSK 465/09). Stwierdzenie zatem zasiedzenia w tym okresie dopuszczalne było, w razie ziszczenia się przesłanek, na rzecz Skarbu Państwa a nie na rzecz państwowych osób prawnych.

W kontekście zarzutów uczestnika D. M. wskazać należy więc, że nie ma żadnych podstaw do przyjęcia, że posiadanie służebności przesyłowej przez przedsiębiorstwo państwowe przed dniem wejścia w życie ustawy nowelizacyjnej k.c. z 1989 r. nie było posiadaniem w rozumieniu art. 352 § 1 k.c. i nie mogło prowadzić do zasiedzenia (post. SN z 17.12.2008 r., sygn.. I CSK 171/08, Lex nr 490946). Do podobnego wniosku doszedł SN w uchwale pełnej Izby Cywilnej Sądu Najwyższego z dnia 26 października 2007 r., III CZP 30/07 (OSNC 2008, nr 5, poz. 43), w której stwierdzono, że władanie cudzą rzeczą przez Skarb Państwa, uzyskane w ramach sprawowania władztwa publicznego, może być posiadaniem samoistnym prowadzącym do zasiedzenia, które jednak nie biegnie, jeżeli właściciel nie mógł skutecznie dochodzić wydania nieruchomości (art. 121 pkt 4 w związku z art. 175 k.c. Podkreślić należy, że posiadanie przed 1 lutego 1989 r. przez przedsiębiorstwo państwowe instalacji przesyłowych prowadziło do zasiedzenia służebności, z tym że, gdy doszło do niego przed tą datą, zasiadywał ją Skarb Państwa (wyrok SN z 12.02.2015 r., sygn.. IV CSK 293/14, Rzeczpospolita (...)). Wnioskodawca wykazał zaś ciągłość posiadania przez przedsiębiorstwa państwowe na rzecz Skarbu Państwa, co ustalone zostało w stanie faktycznym sprawy, a także przeniesienie posiadania służebności na rzecz przedsiębiorstwa państwowego (...) w W., następnie na rzecz tego podmiotu jako spółki akcyjnej i wreszcie na wnioskodawcę, który wykazał przez to interes prawny w złożeniu wniosku. Biorąc pod uwagę fakt, że zarzuty uczestnika koncentrowały się w zasadzie wyłącznie wokół tej kwestii wskazać należy, że stanowisko SN zmieniało się w tej mierze a przywoływane orzeczenia Sądu Najwyższego w pismach składanych w pierwszej fazie postępowania są już nieaktualne. Obecnie, jak już wyżej wskazano, linia orzecznicza SN jest już w tej mierze ugruntowana i jednoznacznie dopuszcza możliwość zaliczenia posiadania służebności przez 1 lutym 1989 r. przez przedsiębiorstwa państwowe. Stanowisko to podziela również Sąd orzekający w rozpoznawanej sprawie.

Jeśli zaś chodzi o upływ czasu to odnieść należy się w pierwszej kolejności do kwestii dobrej i złej wiary posiadacza od niej bowiem uzależnione jest przyjęcie odpowiedniego terminu prowadzącego do zasiedzenia. W niniejszej sprawie zdaniem Sądu należało przyjąć złą wiarę posiadacza służebności. Z uwagi na wiek linii oraz fakt, że zachowała się jedynie szczątkowa dokumentacja w odniesieniu do niej wnioskodawca nie dysponował w niniejszej sprawie decyzją wywłaszczeniową, która ewentualnie uzasadniałaby przyjęcie dobrej wiary, ani też innymi decyzjami lokalizacyjnymi, zezwalającymi na budowę linii, które zresztą same w sobie nie są w ocenie Sądu wystarczające do przyjęcia dobrej wiary, bowiem nie kreowały one uprawnienia do korzystania z nieruchomości w zakresie objętym służebnością przesyłu a jedynie umożliwiały budowę infrastruktury przesyłowej. Podkreślić zaś należy, że nawet wtedy, gdy korzystanie tego rodzaju ma źródło w oświadczeniu o ustanowieniu służebności gruntowej, ale złożonym bez zachowania formy aktu notarialnego, posiadanie służebności jest posiadaniem bezprawnym, a przy tym w złej wierze (por. wyrok SN z dnia 4 lutego 1988 r., IV CR 45/88, OSN 1990, z. 2, poz. 33, wyrok SN z 25.11.2008 r., II CSK 346/08, Lex nr 484714, wyrok SN z 6.05.2009 r., sygn.. II CSK 594/08, Lex nr 510969). Dla przyjęcia dobrej wiary posiadacza służebności należałoby legitymować się uprawnieniem do ingerowania w sferę cudzej własności nieruchomości dla bieżącego utrzymania urządzeń przesyłowych. W kontekście powyższych rozważań przyjąć należało złą wiarę posiadacza i zastosować względem niego dłuższe terminy zasiedzenia.

W rozpatrywanej sprawie odnośnie do ustalenia terminu zasiedzenia zastosowanie winien znaleźć zaś art. 172 kc w brzmieniu obowiązującym do dnia wejścia w życie ustawy z 28 lipca 1990 r. o zmianie ustawy Kodeks cywilny (Dz. U.

z 1990 r., Nr 55, poz. 321), zgodnie z którym posiadacz nieruchomości nie będący jej właścicielem nabywa własność, jeżeli posiada nieruchomość nieprzerwanie od lat dziesięciu jako posiadacz samoistny, chyba że uzyskał posiadanie w złej wierze. Po upływie lat dwudziestu posiadacz nieruchomości nabywa jej własność, choćby uzyskał posiadanie w złej wierze. In concreto przyjąć należało zatem dwudziestoletni termin zasiedzenia. Linia elektroenergetyczna przebiegająca przez nieruchomość uczestnika D. M. wybudowana została w latach pięćdziesiątych XX wieku. Z przedstawionego przez wnioskodawcę materiału dowodowego wynika, że najpóźniej 1 stycznia 1969 r. rozpoczęła się eksploatacja linii, datę tę można uznać za pewną, najprawdopodobniej jednak eksploatacja linii rozpoczęła się już dużo wcześniej. Tym samym termin ten należało zdaniem Sądu przyjąć za początek biegu zasiedzenia. Najpóźniej bowiem w tej dacie grunt, po którym przebiega urządzenie, znajdował się w posiadaniu poprzedników wnioskodawcy w sposób i w zakresie odpowiadającym służebności przesyłu. Ponadto podzielić należy pogląd wyrażony przez SN w postanowieniu z dnia 24 maja 2013 r. sygn. V CSK 287/12, Lex nr 1365761, zgodnie z którym ograniczenia we władaniu nieruchomością pojawiają się już wówczas, gdy przedsiębiorca zajął oznaczoną część tej nieruchomości i rozpoczął prace związane z wznoszeniem urządzeń służących do przesyłu. Od tej chwili linia znajdowała się w stanie nieprzerwanej eksploatacji, nie zmieniała również swojej trasy. Była ona rozbudowywana i modernizowana z uwagi na postępującą urbanizację i powszechną elektryfikację, jednak polegało to na dobudowywaniu nowych odczepów do istniejącej już linii, a nie na zmianie jej przebiegu. Podkreślić należy, że powyższe fakty nie były przez uczestników kwestionowane w toku postępowania. Co najmniej od 1 stycznia 1969 r. zatem linia była niewątpliwie poddawana bieżącej eksploatacji przez pracowników poprzedników prawnych wnioskodawcy. Świadczy o tym choćby fakt, że infrastruktura ta nadal funkcjonuje i służy do celów, do których została wybudowana. Podkreślić trzeba również raz jeszcze, że posiadanie prowadzące do nabycia służebności gruntowej w drodze zasiedzenia ma inny zakres niż posiadanie prowadzące do nabycia przez zasiedzenia własności. Posiadanie służebności nie musi być wykonywane w sposób ciągły, lecz stosownie do potrzeb. Aktywność w zakresie konserwacji urządzeń i ich naprawy winna być wystarczająca dla danego typu działalności i danego rodzaju urządzeń. Wnioskodawca i jego poprzednicy prawni korzystali zatem z nieruchomości objętej wnioskiem w sposób odpowiadający treści służebności przesyłu, a termin zasiedzenia upłynął po dwudziestu latach, a więc z upływem dnia 1 stycznia 1989 r. W związku z tym zaś, że stało się to jeszcze w czasie, gdy obowiązywała zasada jednolitej własności państwowej należało stwierdzić nabycie przez zasiedzenie służebności objętej wnioskiem na rzecz Skarbu Państwa.

Nie zasługiwał na uwzględnienie zarzut uczestnika D. M. nieprzydatności służebności dla nieruchomości władnącej, której istnienia nie kwestionował. Nieruchomością władnącą, której użyteczność zwiększy przedmiotowa służebność jest nieruchomość będąca w użytkowaniu wieczystym wnioskodawcy, a położona w Ł., przy ul. (...), zabudowana stacją transformatorową 110/15 Ł. (...) składająca się z działki gruntu o nr ewidencyjnym (...) ((...)), dla której prowadzona jest księga wieczysta o nr KW (...). Powoduje to, że nieruchomość ta powiązana jest technologicznie z linią przebiegającą przez nieruchomość uczestnika D. M.. Powiązanie technologiczne polega na tym, że stacja transformatorowa, w której następuje rozdzielanie energii elektrycznej zapewnia jej przepływ również przez linię posadowioną na nieruchomości uczestnika D. M.. Przesłanka z art. 285 § 2 k.c. spełniona jest zaś także wówczas, gdy służebność przesyłu ułatwia funkcjonowanie przedsiębiorstwa przesyłowego zwiększając jednocześnie użyteczność należącej do niego nieruchomości. Niewątpliwie zatem korzystanie z nieruchomości uczestnika na potrzeby związane ze służebnością przesyłu zwiększa użyteczność nieruchomości władnącej. Przy czym dodać trzeba, że nie ma konieczności określania w orzeczeniu nieruchomości władnącej, na rzecz której nastąpił *ex lege* skutek zasiedzenia. W orzecznictwie odwołano się w tej mierze do pojęcia przedsiębiorstwa w ujęciu przedmiotowym i przyjęcia domniemania, że składnikiem przedsiębiorstwa przesyłowego jest zawsze taka nieruchomość (postanowienie SN z 4.07.2014 r., sygn.. II CSK 551/13, Lex nr 1504752).

W sytuacji, gdy dochodzi do stwierdzenia zasiedzenia służebności gruntowej odpowiadającej treści służebności przesyłu Sąd utrwała *de facto* pewien istniejący stan rzeczy. W tej sytuacji zatem jeśli chodzi o zakres korzystania z nieruchomości uczestniczki przyjąć należało stanowisko wnioskodawcy za uzasadnione i poparte materiałem dowodowym. Uwzględnianie szerszego pasa służebności w ramach postępowania z wniosku o stwierdzenie zasiedzenia a nie ustanowienia służebności byłoby wykroczeniem ponad żądanie i prowadziłyby do nadmiernego obciążania nieruchomości, skoro zasiedzenie prowadzi do nieodpłatnego nabycia uprawnienia do korzystania

z nieruchomości obciążonej. Mieć zaś należy na względzie, że Sąd badał w niniejszym postępowaniu sposób eksploatacji w latach do 1989 r. z uwzględnieniem obecnych sposobów, bowiem zasadniczo były one niezmiennie, a zmiany polegały na zmianach w technologii (obecnie przeglądy wykonywane są przykładowo poprzez obloty nad nieruchomością obciążoną). Najczęściej eksploatacja odbywa się więc poprzez dokonywanie przeglądów, obchodów pieszych, do których wystarczająca była i jest powierzchnia podana przez wnioskodawcę we wniosku o stwierdzenie zasiedzenia. Uczestnik D. M. nie jest pozbawiony możliwości domagania się ustanowienia służebności przesyłu w szerszym zakresie, w niniejszym postępowaniu wniosek ten został jednak przez niego ostatecznie wycofany, na co wnioskodawca wyraził zgodę. Mając więc na uwadze art. 355 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. Sąd w punkcie trzecim sentencji umorzył postępowanie wywołane tym wnioskiem uczestnika D. M.. Wskazać w tym miejscu należy także, że wniosek ten nie dotyczył praw uczestnika Skarbu Państwa w przeciwieństwie do wniosku o stwierdzenie zasiedzenia służebności na jego rzecz.

Kontynuując zaś wątek zakresu zasiadywanej służebności wskazać należy, że mapa, która stała się integralną częścią postanowienia nie była kwestionowana przez uczestników, sporządzona została przez uprawnionego geodetę i Sąd również nie znalazł podstaw do podważania jej wiarygodności w związku z czym uczynił ją integralną częścią wydanego orzeczenia dla pełnego zobrazowania usytuowania przedmiotowego urządzenia przesyłowego oraz zakresu służebności i powierzchni objętej służebnością przesyłu. W sposób jasny i przejrzysty pozwala ona na ustalenie zasięgu korzystania przez uprawnionych z nieruchomości obciążonej.

Mając więc na uwadze, że w sprawie wykazane zostały przesłanki do stwierdzenia nabycia zasiedzenia służebności gruntowej odpowiadającej treści służebności przesyłu przez Skarb Państwa, tj. istnienie trwałego i widocznego urządzenia, nieprzerwane posiadanie służebności przez okres dwudziestu lat co najmniej od 1 stycznia 1969 r. przez przedsiębiorstwa państwowe na rzecz Skarbu Państwa należało wniosek w przeważającej mierze uwzględnić, o czym Sąd orzekł na podstawie przywoływanych w rozważaniach przepisów, jak w punkcie pierwszym sentencji. Został on oddalony w zakresie, w jakim dotyczył całodobowego wstępu, przechodu, przejazdu, swobodnego całodobowego dostępu do urządzeń przesyłowych. Służebność taka stanowi bowiem ograniczenie prawa własności podlegającego ochronie konstytucyjnej. Każde ograniczenie własności wymaga precyzyjnego i szczegółowego wskazania w jaki sposób uprawniony ma prawo naruszać własność obciążonego służebnością. W rozpoznawanej sprawie wnioskodawca ostatecznie domagał się m.in. nieograniczonego wręcz, całodobowego dostępu do urządzeń. Taki sposób sformułowania żądania wniosku zdaniem Sądu Rejonowego był niedopuszczalny. Ograniczenie własności wymaga bezwzględnie dokładnego wskazania w jaki sposób uprawniony ma prawo naruszać własność obciążonego służebnością. Ustalając zakres przysługującej przedsiębiorcy służebności przesyłu należy kierując się treścią art. 305¹ k.c., wskazać, że korzystanie z pasów nieruchomości znajdujących się pod liniami przesyłowymi będzie możliwe tylko wtedy, gdy okaże się to niezbędne dla prawidłowego funkcjonowania tych linii. W żadnym zaś razie określenie granic tych pasów nie uprawnia przedsiębiorcy do stałego z nich korzystania. Stąd wniosek w tej części został oddalony, o czym Sąd orzekł jak w punkcie drugim sentencji w oparciu o przywołane w rozważaniach przepisy a contrario.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 520 k.p.c., jak w punkcie 4 i 5 sentencji. Zdaniem Sądu uzasadnione było obciążenie wnioskodawcy w całości kosztami opinii biegłego sądowego sporządzonych na jego wniosek, było to uzasadnione także tym, że wskutek uwzględnienia wniosku doszło do obciążenia nieruchomości uczestnika D. M. nieodpłatnie, sprzeczne z zasadami słuszności byłoby więc obciążanie go dodatkowo stosunkowo wysokimi kosztami opinii biegłego sądowego. W pozostałym zaś zakresie, każdy z zainteresowanych winien ponieść zdaniem Sądu koszty związane ze swym udziałem w sprawie. Z treści całego art. 520 k.p.c. wynika, że ustawodawca zakłada, iż w zasadzie uczestnicy postępowania są w tym samym stopniu zainteresowani jego wynikiem, a orzeczenie sądu udziela ochrony prawnej każdemu z nich. Dlatego ten, kto poniósł koszty sądowe lub koszty zastępstwa procesowego, nie uzyska zwrotu wydanych kwot od innego uczestnika, lecz także nie jest obowiązany do zwracania kosztów poniesionych przez innego uczestnika. Wyjątkowo jeżeli uczestnicy w różnym stopniu byli zainteresowani wynikiem postępowania albo jeżeli ich interesy były sprzeczne, sąd może orzec na zasadzie odpowiedzialności za wynik sprawy, mając na uwadze argumentację jak powyżej Sąd doszedł do przekonania, że nie ma podstaw do obciążania uczestnika D. M. również innymi kosztami postępowania poniesionymi przez wnioskodawcę.